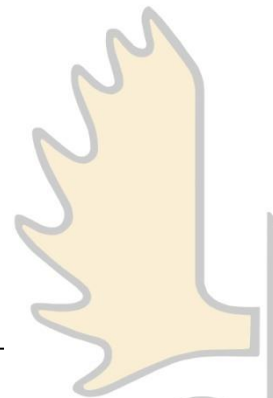

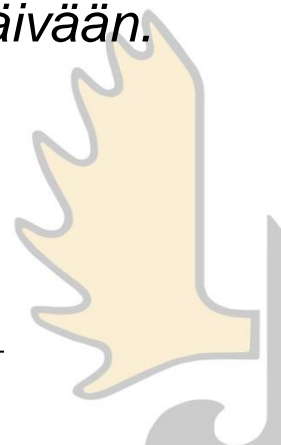
Pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten metsästys vahtimalla

Suomen riistakeskus (v.16.8.2017)

Hirvieläinten metsästys vahtimalla

- Valtioneuvoston asetus metsästysasetuksen muuttamisesta (759/2016) 24 § voimaan 1.1.2017
  - *Sen estämättä mitä 1 momentin 10 ja 11 kohdassa säädetään, saa **muualla kuin Lapin maakuntaan** kuuluvissa kunnissa:*
    - *hirveä metsästää **vahtimalla pelloilta** syyskuun 1 päivästä lokakuun toista lauantaita edeltävään päivään;*
    - *kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa ja valkohäntäpeuraa metsästää **vahtimalla** syyskuun 1 päivästä syyskuun viimeistä lauantaita edeltävään päivään.*

Hirvieläinten metsästys vahtimalla

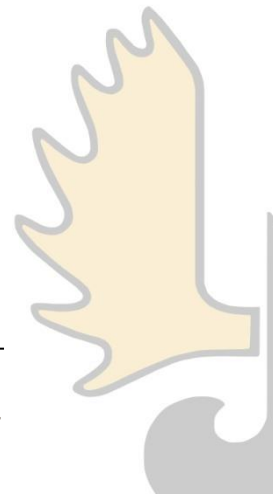
- Metsästys vahtimalla
  - Metsästystä, jossa metsästäjä paikallaan vahtimalla metsästää esim. pellolla tai ruokintapaikalla olevia eläimiä. Ajoittuu tyypillisesti ilta- ja aamuhämärän aikoihin ja tapahtuu tyypillisesti jahtitornista/kopista tai pellon laidalta.
  - *ML 2 §: Metsästyksellä tarkoitetaan luonnonvaraisena olevan riistaeläimen pyydystämistä ja tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun. Metsästystä on myös pyyntitarkoituksessa tapahtuva riistaeläimen houkutteleminen, etsiminen, kiertäminen, **väijyminen**, hätyyttäminen tai jäljittäminen, koiran tai muun pyyntiin harjoitetun eläimen käyttäminen riistaeläimen etsimiseen, ajamiseen tai jäljittämiseen sekä pyyntivälineen pitäminen pyyntipaikalla viritettynä pyyntikuntoon.*
- Perustelumuistio VN asetus metsästysasetuksen muuttamisesta MMM16.8.2016:
  - *”Vahtimisella tarkoitettaisiin tässä metsästystä, jossa ei aktiivisin toimenpitein pyritä ihmisten toimesta tai pysäyttävien tai ajavien koirien avulla vaikuttamaan eläinten liikkumiseen ampumapaikalle.”*
  - Eläinten ajaminen, äänihoukuttelu ja vastaavat aktiiviset eläimen liikkuttamiseksi tehtävät toimenpiteet sekä koirien käyttäminen on kielletty
    - Eläinten ruokintapaikat katsotaan riistanhoitotoimenpiteeksi ja niiltä voidaan metsästää

Hirvieläinten metsästys vahtimalla

- Koiran käyttäminen vahtimismetsästyksessä on kielletty.
  - Kieltoa ei voida kiertää sillä, että hirvieläinten metsästyksessä käytettävää koira voidaan kouluttaa.
- Kuitenkin koira voidaan käyttää mahdollisen haavoittuneen eläimen etsimiseen.
  - Tällöin kyse ei ole enää varsinaisesti metsästyksestä, vaan ML 84 §:n tarkoittamasta avuttomassa tilassa olevan eläimen kohtelusta
- *ML 84 § avuttomassa tilassa olevan eläimen kohtelu:*
  - *Sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa tässä laissa tarkoitettua eläintä on pyrittävä auttamaan tai asiasta on pyrittävä ilmoittamaan alueen omistajalle, metsästysoikeuden haltijalle tai poliisille. Jos eläin on sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen ilmeisesti tuottaa sille kohtuutonta kärsimystä, löytäjä saa lopettaa eläimen, vaikka hänellä ei olisi alueella kyseisen eläimen pyydystämis- tai tappamisoikeutta tai eläin olisi tuona ajankohtana rauhoitettu. Lopetettuun eläimeen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään kuolleena löydetystä eläimestä.*
- Perustelumuistio VN asetus metsästysasetuksen muuttamisesta MMM16.8.2016:
  - *”Mikäli vahtimismetsästyksessä kuitenkin haavoitettaisiin eläintä, saisi jäljittävää, ajavaa tai pysäyttävää koira kuitenkin käyttää haavoittuneen eläimen etsimiseen ja lopettamiseen.”*

Hirvieläinten metsästys vahtimalla

- Perustelumuistio VN asetus metsästysasetuksen muuttamisesta MMM16.8.2016:
  - *”Hirvieläinten aiheuttamien maatalousvahinkojen ehkäisemiseksi esityksessä laajennettaisiin metsästysaikaa siten, että hirveä voitaisiin metsästää vahtimalla pelloilta”*
  - *”Vahtimismetsästys olisi hirven osalta rajattu sallituksi vain pelloilta.”*
  - *”Muiden hirvieläinten osalta vahtimismetsästystä ei olisi rajoitettu pelloille, vaan sitä voitaisiin harjoittaa muillakin alueilla, kuten metsässä. Tarkoituksena on vahtimalla tapahtuvan metsästyksen tehostaminen esimerkiksi vilkkaasti liikennöityjen teiden lähialueilla.”*

”vahtimalla pelloilta”

- Suomen riistakeskuksen linjaus:
  - Pellon määritelmää ei ole täsmällisemmin säädöksessä tai sen perusteluissa määritelty. Asiassa on syytä noudattaa tulkintaa, jonka mukaan em. metsästystä voidaan harjoittaa millä tahansa pelloilla. Siis riippumatta viljelykasvista tai vaikkapa tukikelpoisuudesta. Myös kesannot ja luonnonhoitopellot ovat tällöin sallittuja samoin kuin riistapellot.
  - Perustelu: Vaikka taustalla säännöksessä on ajatus voida vahtimismetsästyskaudella estää maatalousvahinkoja, niin asiaa ei ole tarpeen tulkita siten, että juuri kyseiselle pelloille tai viljelykasville tarvitsisi aiheutua vahinkoa. Esimerkiksi riistapelloilla tapahtuvalla vahtimismetsästyksellä on mahdollista estää vahinkoja vaikkapa jollakin muulla viljelmällä. Säädös ei myöskään edellytä, että tulisi osoittaa yksilöityjä vahinkoja.

Hirvieläinten metsästys vahtimalla

- ML 20§: *Metsästys ei saa aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa ihmiselle tai toisen omaisuudelle.*
- Perustelumuistio VN asetus metsästysasetuksen muuttamisesta MMM16.8.2016:
  - *”Tarkoituksena olisi kohdentaa metsästys maatalousvahinkoja aiheuttaviin hirviin maanomistajan pyynnöstä. Metsästyslain 25 §:n 2 momentissa on säädetty, että ilman alueen omistajan tai haltijan nimenomaista lupaa riistaeläintä ei saa etsiä pihasta tai puutarhasta eikä metsästystarkoituksessa saa kulkea viljelyksillä ennen kuin sato on korjattu tai koottu. Näin ollen pellolta tapahtuva vahtimismetsästys edellyttäisi käytännössä pellon omistajan tai haltijan nimenomaista lupaa aikana, jolloin satoa ei vielä ole korjattu.”*

→ Kysyttävä lupa pellon omistajalta tai haltijalta!

Vasallisen naaraan rauhoitus

- Voimassa vahtimismetsästyskaudella!
- MA 25§:
  - *Hirven naaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, on rauhoitettu syyskuun 1 päivästä lokakuun toista lauantaita edeltävään päivään.*
  - *Japaninpeuran, kuusipeuran, metsäkauriin, muflonin, valkohäntäpeuran ja saksanhirven naaras, jota saman vuoden jälkeläinen seuraa, on rauhoitettu syyskuun 1 päivästä syyskuun viimeistä lauantaita edeltävään päivään.*
- Huomattava, että naaras ei etenkään alkusyksyllä aina tuo vasojaan pelloille.

Turvallisuus

- Mikäli metsästäjä ei ole rakennelman suojassa tai metsästä jousella, niin tulee käyttää MA 22§:n mukaista oranssia tai oranssinpunaista huomiovaatetusta
- Ilta- ja aamuhämärässä tulee ampua vain, kun näkyväisyys on turvallisuuden ja saaliin valikoinnin kannalta riittävän hyvä
- Varmistettava aina turvallinen ampumasektori. Kyttäystornien käyttäminen on suositeltavaa, koska ampuminen niistä tapahtuu alaviistoon.
- Metsästyksenjohtajan tulee ohjeistaa myös vahtimismetsästystä koskeva menettely
  - Esim. Metsästyspaikat, ilmoitusten tekeminen metsästyksenjohtajalle, yleiset turvallisuusohjeet, saaliin valikointi

Saaliin valikointi hirvieläinten vahtimismetsästyksessä

- Vahtimismetsästyksessä edellytykset saaliin valikointiin ovat yleensä hyvät, koska eläimiä voidaan tarkkailla ennen ampumista
- Sekä hirvi- että valkohäntäpeurakannan naarasvoittoisuutta pyritään useimmilla hirvitalousalueilla pienentämään.
- Ennen kiimakautta (ja sen aikana) on suositeltavaa kaataa pääsääntöisesti vain yksinäisiä naaraita, vasoja ja keskimääräistä pienempiä puolitoistavuotiaita uroksia. Kiimahuipun jälkeen voidaan kaataa myös täysikasvuisia uroksia.
- Perustelumuistio VN asetus metsästysasetuksen muuttamisesta MMM16.8.2016:
  - *”Ohjeistuksen avulla varmistettaisiin, että syyskuun alusta mahdollisen ns. vahtimismetsästyksen aikana tulisi välttää aikuisiin uroksiin kohdistunutta metsästyspainetta, koska erityisesti täysikasvuisten urosten rooli on tärkeä ennen kiimakautta ja kiimakauden yhteydessä, normaalin kiimakäyttäytymisen mahdollistamisessa.”*

